

Marta Nowocien

Czynności notarialne konsulów

Pozycja konsula i jego rola dla państwa ma doniosłe znaczenie ze względu na powagę urzędu, jaki piastuje. Wykonując swoje zadania, dba o godne reprezentowanie interesu Polski za granicą, niosąc wsparcie dla obywateli. Główne funkcje konsula (wynikające z art. 11 ustawy z 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów RP¹) polegają bowiem na zapewnieniu pomocy obywatelom polskim w realizacji przysługujących im praw. Wymagania, jakie stawiane są kandydatom na urząd konsula, pozwalają wysnuć wniosek, że są to osoby godne zaufania, a ich wiedza i doświadczenie pozwalają na prawidłowe i szczerne wykonywanie powierzonego im stanowiska. Zadania konsula nie należą do łatwych – jest on nie tylko „ręką” pomocy dla obywateli, ale także reprezentantem Rzeczypospolitej Polskiej. Jego rola polega w istocie także na rozwoju stosunków zagranicznych naszego kraju. Powyższa ogólna charakterystyka urzędu konsula nie nasuwa większych wątpliwości – wynika bowiem z przepisów prawa, a ich interpretacja z reguły nie nastęrcza problemów. Często jednak zapomina się o art. 19 ustawy o funkcjach konsulów RP. Przepis ten daje możliwość wykonywania przez konsula czynności notarialnych. Jego rozwinięcie i zaznaczenie roli konsula w ich wykonywaniu niesie ciekawe wnioski. Katalog czynności notarialnych, których może dokonywać konsul, podkreśla charakter powinności, jakie ma on wypełniać wobec obywateli. Tryb ich realizacji zaznacza specyficzny charakter czynności notarialnych – ich wykonywanie wymaga zachowania procedur i powagi dokonywa-

---

¹ Ustawa z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 9, poz. 34 ze zm.).

nego przedsięwzięcia. Praktyka notarialna i charakter tego zawodu wymagały także wykluczenia z zakresu funkcji konsulów możliwości sporządzania niektórych dokumentów, które może sporządzić tylko notariusz.

Źródła prawa

Bazową regulacją obowiązującą w materii czynności notarialnych konsulów są przede wszystkim polskie ustawy: ustawa z 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawa z 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie², której przepisy znajdują odpowiednie zastosowanie do czynności konsula na mocy art. 19 § 5 ustawy o funkcjach konsulów RP. Istnieje możliwość obowiązywania przepisów tej ustawy wprost, jednak część z nich wymagać będzie odpowiedniego dostosowania (np. art. 80 ustawy – Prawo o notariacie)³. Istnieją także takie przepisy ustawy – Prawo o notariacie, które w ogóle nie będą mogły być zastosowane, gdyż konsul nie wykonuje wszelkich czynności notarialnych (tak m.in. zastosowania nie znajdują art. 95a i nast. dotyczące aktów poświadczenia dziedziczenia, gdyż te czynności wyłączone są spod działań konsulów)⁴.

Poza przepisami polskich ustaw ważne rozwiązania niosą postanowienia konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych z 23 kwietnia 1963 r.⁵ Konwencja ta w art. 5 pkt f wśród funkcji konsularnych wymienia możliwość działania w charakterze notariusza, jeżeli nie sprzeciwiają się temu ustawy i inne przepisy państwa przyjmującego. Gruntowne znaczenie będą miały także umowy dwustronne, jakie zawiera Polska z innymi krajami, a których postanowienia dotyczą także czynności notarialnych konsula (tytułem przykładu można wskazać na umowy Polski z Chorwacją czy Estonią).

Z punktu widzenia praktyki bardzo duże znaczenie ma „prawo wewnętrzne” w postaci instrukcji nr 1 Dyrektora Departamentu Konsular-

---

² Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz.U. nr 22, poz. 91 ze zm.).

³ R. W r z e c i o n e k, *Konsul wykonujący czynności notarialne*, EPS 2008, nr 1, s. 31.

⁴ Tamże, s. 31.

⁵ Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych sporządzona w Wiedniu dnia 24 kwietnia 1963 r. (Dz.U. z 1982 r., nr 13, poz. 98).

nego i Wychodźstwa Ministerstwa Spraw Zagranicznych o funkcjach konsula RP w państwie przyjmującym z 10 stycznia 1994 r.⁶

Zakres podmiotowy

Na wstępie warto zakreślić zakres podmiotowy dokonywania czynności notarialnych przez konsułów. Warto wspomnieć, jak definiowane jest pojęcie samego konsula, a także kto może być adresatem dokonywanych przez niego czynności notarialnych.

Pomocne będzie posłużenie się postanowieniami wskazanej instrukcji, która określa, że pojęcie konsula obejmuje kierownika konsulatu generalnego, konsulatu, wicekonsulatu i agencji konsularnej oraz kierownika wydziału konsularnego przedstawicielstwa dyplomatycznego⁷. Jeżeli w przedstawicielstwach dyplomatycznych nie ustanowiono wydziału konsularnego, to za konsula uważać się będzie członka personelu dyplomatycznego, którego Minister Spraw Zagranicznych wyznaczył do wykonywania funkcji konsularnych⁸. Należy zaznaczyć, że możliwość dokonywania czynności notarialnych nie dotyczy konsułów honorowych⁹.

Konsul będzie podlegał także przesłankom wyłączającym go od dokonania czynności notarialnych. Ze względu na odpowiednie stosowanie przepisów prawa o notariacie należy wskazać, że nie może on dokonywać czynności, które dotyczą jego samego, jego małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, a w linii bocznej do trzeciego stopnia włącznie, osób związanych z tytułu opieki, kurateli, przysposobienia, a także takich, które pozostają z konsulem w bliskim stosunku¹⁰.

Możliwość dokonywania czynności notarialnych przez konsułów jest swoistym wyjątkiem od zasady, że pewne funkcje powierzone są jedynie notariuszom. Notariusze bowiem czynności dokonują na postawie powie-

---

⁶ B. Tymecki, *Czynności notarialne polskich konsułów*, [w:] *II Kongres Notariuszy RP. Referaty i opracowania*, red. R. Szytk, Poznań-Kluczbork 1999, s. 374.

⁷ Tamże, s. 377.

⁸ B. Tymecki, *Czynności notarialne...*, s. 377.

⁹ P. Czubik, *Ograniczenia funkcji i czynności notarialnych konsula RP w świetle polskiego prawa konsularnego na tle uregulowań prawa międzynarodowego publicznego*, Rejent 1997, nr 7, s. 74.

¹⁰ Tamże, s. 61.

zenia im tych zadań przez samego ustawodawcę. W przypadku konsulów do wykonywania czynności notarialnych wymaga się także upoważnienia Ministra Spraw Zagranicznych. W stosunku do czynności określonych w art. 19 ust. 1-3, 20, 21 ustawy o funkcjach konsulów RP upoważnienie takie Minister Spraw Zagranicznych musi wydać w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości. O upoważnieniu ustawodawca mówi także w art. 19 ust. 4 ustawy o funkcjach konsulów RP, bowiem poza ogólnym upoważnieniem wydanym przez Ministra Spraw Zagranicznych do czynności sporządzenia samego aktu notarialnego wymaga się uzyskania pisemnego upoważnienia wydanego przez Ministra Sprawiedliwości (wydaje je on na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych). Takie ukształtowanie roli konsula określone jest w literaturze jako posiadanie „częściowej autonomii”¹¹ – konsul nie może sporządzać aktów notarialnych jedynie na podstawie ogólnego upoważnienia. Wymogi te zdecydowanie odróżniają pozycję i rolę konsula od tej, jaką ma notariusz.

Analizując krąg podmiotów, które mogą być stronami czynności notarialnej przed konsulem, to (wedle postanowień art. 19 §§ 2,3 ustawy o funkcjach konsulów RP) należy zwrócić uwagę, że czynności takie dokonywane są przede wszystkim na wniosek obywateli polskich lub właściwych organów RP. Konsul może także dokonywać czynności na wniosek jakiegokolwiek osoby, jeżeli czynność może wywrzeć skutek prawny na terytorium RP. W tak zakreślonym stanie prawnym w grę wchodzi więc nie tylko osoby fizyczne, ale także osoby prawne, spółki prawa cywilnego, a także organy państwa na szczeblu państwowym i samorządowym¹².

Zakres przedmiotowy

Na czynności notarialne dokonywane przez konsulów należy spojrzeć także z punktu widzenia przedmiotowego. Warto dookreślić, jakie czynności notarialne leżą w zakresie funkcji konsulów.

W literaturze pojawiły się pewne wątpliwości natury kwalifikacyjnej. Ustawa wskazuje bowiem, że konsul wykonuje „czynności notarialne”; konwencja wiedeńska sytuuje działanie konsula w charakterze notariusza

---

¹¹ R. Wrzcionek, *Konsul wykonujący...*, s. 30.

¹² B. Tymiecki, *Czynności notarialne...*, s. 377.

wśród funkcji konsularnych; można się spotkać także z terminem funkcji notarialnych (np. w umowach międzynarodowych). Na potrzeby niniejszej publikacji należy zakreślić relacje między tymi pojęciami. Posługiwanie się pojęciem funkcji notarialnych i czynności notarialnych może wydawać się błędne. Ich zakres przedmiotowy będzie bowiem taki sam – wprowadzanie więc pojęcia funkcji może być zakwalifikowane jako błąd¹³. Jednak należy pamiętać, że użycie takiego pojęcia może być podyktowane faktem, że taka terminologia funkcjonuje na gruncie porządku prawnego danego państwa i takie argumenty przemawiają za brakiem uznania takiej różnorodności terminologicznej za błędne¹⁴. Jednak najczęściej, aby uniknąć takiego zawikłania terminologicznego, regulacje posługują się terminologią bardziej „neutralną” i wskazują na takie terminy jak uprawnienia czy prawo konsula do dokonywania określonych działań¹⁵.

Art. 19 ust. 5 ustawy o funkcjach konsułów RP wskazuje, że czynności konsula mają taką samą moc jak czynności wykonane przez notariusza w Polsce. Efekty czynności notarialnych dokonywanych przez notariusza mają na mocy ustawy – Prawo o notariacie charakter dokumentu urzędowego. Czynności dokonywane przez konsula będą miały więc taką samą moc prawną¹⁶. Aby jednak taki skutek prawny nastąpił, czynność musi być dokonana przez uprawnioną osobę, czyli samego konsula. Ciekawe jest zagadnienie wadliwości czynności w sytuacji, gdy dana osoba nie była uprawniona do jej dokonania. Należy sięgnąć do regulacji art. 73 § 2 k.c., który przewiduje sankcję nieważności, gdy czynność została dokonana bez zachowania odpowiedniej formy, chyba że ustawa przewiduje inne skutki. Jak wskazuje B. Tymecki: „Czynność prawna dokonana w formie notarialnej przez nieuprawnioną do tego osobę jest nieważna, jeśli forma notarialna stanowi formę pod rygorem nieważności (*ad solemnitatem*) lub nie wywołuje zamierzonych przez strony skutków prawnych w przypadku formy *ad eventum* i pociąga za sobą w konsekwencji odpowiedzialność osoby, która tej czynności dokonała”¹⁷.

---

¹³ P. Czubiak, *Ograniczenia funkcji i czynności...*, s. 58.

¹⁴ Tamże, s. 58-59.

¹⁵ Tamże.

¹⁶ R. Wrzecziołek, *Konsul wykonujący...*, s. 31.

¹⁷ Cyt. za: B. Tymecki, *Czynności notarialne...*, s. 378.

Grupy czynności, jakich dokonuje konsul

W literaturze czynności dokonywane przez konsula dzieli się na cztery lub pięć grup. Należy podkreślić, że katalog czynności wymienionych w art. 19 ustawy o funkcjach konsulów RP nie ma charakteru zamkniętego. Ustawodawca posłużył się bowiem pojęciem „wykonywania czynności notarialnych, a w szczególności...”. Oznacza to, że może on pełnić także inne funkcje, które będą mu np. zlecone przez państwo wysyłające, a które nie są zakazane przez ustawy i inne przepisy państwa przyjmującego (co wynika z przepisów konwencji wiedeńskiej). Niezależnie od przyjmowanych podziałów, na potrzeby niniejszej publikacji wskazane zostaną poszczególne czynności, jakich dokonuje konsul. Przekrojowy zakres jego czynności pozwala na klarowne pokazanie jego kompetencji w obszarze czynności notarialnych.

Umowy

Bardzo ważną grupę czynności, jakie może sporządzić konsul, stanowią umowy, które zawierane są w formie aktu notarialnego. Ich sporządzenie przez konsula, jak wskazano wyżej, wymaga spełnienia dodatkowych warunków. Konsul musi bowiem uzyskać odpowiednie pisemne upoważnienie od Ministra Sprawiedliwości, które jest wydawane na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych. Gdy zajdzie konieczność sporządzenia aktu notarialnego, to rozwiązania praktycznie niosą uregulowania wymienionej wyżej instrukcji nr 1. Konsul może albo wystąpić do MSZ z wnioskiem o przygotowanie projektu aktu notarialnego (wysyłając odpowiednie dane), albo sam może sporządzić taki projekt (w tym wypadku będzie musiał go przedstawić MSZ do zatwierdzenia)¹⁸. Należy także dodać, że konsul może sporządzić akt notarialny tylko, gdy leży to w interesie państwa lub obywatela polskiego i pod warunkiem, że akt ten wywrze skutki prawne na terytorium Polski¹⁹. Po procedurze sporządzenia aktu notarialnego (która obejmuje nie tylko samo fizyczne jego sporządzenie, ale także odczytanie, podpisanie, a także zarejestrowanie w rejestrze konsularnym) konsul jest zobowiązany wysłać go notariuszowi²⁰. Właściwość

---

¹⁸ Tamże, s. 379.

¹⁹ Tamże.

²⁰ B. T y m e c k i, *Czynności notarialne...*, s. 379.

notariusza określona jest tu ze względu na miejsce położenia nieruchomości lub miejsce zamieszkania uprawnionego²¹. Problem takiego określenia swoistej właściwości miejscowej notariusza powoduje pewne wątpliwości, gdyż w literaturze wskazuje się, że notariusz, do którego zostanie przesłany taki akt, nie ma obowiązku jego przyjęcia²². Dodatkowo w polskim porządku prawnym podczas dokonywania czynności notarialnych przez samych notariuszy nie została określona ich właściwość i kompetencja przypisana jedynie do danego terytorium.

Regulacje, jakie niosą zawarte umowy międzynarodowe, dotyczące kompetencji konsułów w kwestii tematyki umów pozwalają na wyróżnienie określonych typów rozwiązań tej problematyki. I tak B. Tymecki wskazuje, że praktyka niesie następujące modele szczegółowe:

– konsul może sporządzać (a także uwierzytelniać czy przechowywać) umowy, które zawierają obywatele państwa wysyłającego, ale pod warunkiem, że nie dotyczą one praw rzeczowych na nieruchomościach położonych w państwie pobytu,

– konsul może sporządzać (uwierzytelniać) umowy bez względu na obywatelstwo stron, ale mogą się one odnosić do prawa lub mienia, które występuje w państwie wysyłającym (ewentualnie będzie na jego terenie wykorzystane),

– konsul może sporządzać (uwierzytelniać) umowy bez względu na obywatelstwo stron, ale umowa dotyczy ruchomości lub praw występujących w państwie wysyłającym, a także musi zostać spełniony warunek wywoływania skutków prawnych tylko na terenie państwa wysyłającego,

– konsul może sporządzać (uwierzytelniać) umowy między obywatelami państwa wysyłającego pod warunkiem, że nie są one sprzeczne z prawem państwa pobytu i nie mogą dotyczyć praw rzeczowych do nieruchomości położonych w tym państwie²³.

Czynności o charakterze „poświadczeniowym”

Kolejną grupę stanowią czynności o charakterze „poświadczeniowym” – zgodnie z postanowieniami ustawy o funkcjach konsułów RP konsul sporządza i poświadcza wypisy, odpisy, wyciągi i kopie dokumentów.

---

²¹ Tamże, s. 379.

²² P. Czubiak, *Ograniczenia funkcji i czynności...*, s. 62.

²³ B. Tymecki, *Czynności notarialne...*, s. 376.

I tak w zależności od przyjętych ustaleń (np. na gruncie rozwiązań w umowach międzynarodowych) możemy mieć do czynienia z dwoma rozwiązaniami, które można uznać za rozwiązania modelowe. Pierwszym z nich będzie poświadczenie oświadczeń obywateli bez określenia innych warunków, natomiast druga droga regulacji pozwala na dokonywanie czynności poświadczeniowych pod warunkiem, że dokumenty będą używane (i wywołają określone skutki) jedynie w państwie wysyłającym oraz nie będą dotyczyć praw rzeczowych na nieruchomości, która położona jest w państwie przyjmującym²⁴. Konsul może poświadczyć odpis, gdy jego treść odpowiada treści oryginału lub urzędowo poświadczonego odpisu z samego oryginału. Gdy zaś chodzi o wyciągi, to dokumenty te odzwierciedlają treść dokumentu bez jego zniekształcania²⁵.

Czynności „poświadczeniowe” dotyczące podpisu i znaku ręcznego

Kolejny rodzaj czynności dotyczy możliwości poświadczenia własnoręczności podpisów i znaków ręcznych na dokumentach. Mieszczą się one także w grupie czynności o charakterze „poświadczeniowym”. Pierwsze z wymienionych poświadczeń nie budzą wątpliwości – będą to podpisy własnoręczne, drugie (znaki ręczne) dotyczą pozostawiania tuszowego odcisku palca. Poświadczenia mogą odbywać się w dwojakim trybie: złożenia podpisu lub znaku przed samym konsulem bądź uznania podpisu (znaku) za własny w obecności konsula²⁶. Zasadniczo konsul może poświadczyć złożenie takich podpisów czy też znaków pod dokumentami, które mogą wywoływać skutki prawne w państwie wysyłającym (RP), ale także pod takimi, które skutkować będą w państwie przyjmującym (i co do zasady będą składane przez obywateli polskich, inne wypadki wymagają upoważnień mających odzwierciedlenie w regulacjach prawnych)²⁷. Spotyka się także takie sformułowania, wedle których konsul może poświadczać podpisy jedynie pod dokumentami, które nie są sprzeczne z prawem miejscowym²⁸.

---

²⁴ Tamże.

²⁵ P. Czubik, *Ograniczenia funkcji i czynności...*, s. 63-64.

²⁶ Tamże, s. 64.

²⁷ Tamże.

²⁸ B. Tymiecki, *Czynności notarialne...*, s. 376.

Poświadczenie daty okazania dokumentów, pozostawania osoby przy życiu lub w określonym miejscu oraz stawiennictwa lub niestawiennictwa osoby

Konsul może także dokonywać poświadczenia daty okazania dokumentów, pozostawania osoby przy życiu lub w określonym miejscu oraz stawiennictwa lub niestawiennictwa osoby. Te czynności także mieszczą się w grupie czynności o charakterze „poświadczeniowym”. Celem ich dokonania jest urzędowe potwierdzenie określonego stanu o charakterze czasowym oraz faktualnym.

Przyjmowanie oświadczeń

Kolejny rodzaj czynności notarialnych, które może wykonywać konsul, to przyjmowanie oświadczeń. Czynność taka przewidziana jest w punkcie 4 art. 19 ust. 1 ustawy o funkcjach konsulów RP. Istnieje tu jednak pewna rozbieżność terminologiczna. W ustawie – Prawo o notariacie mowa jest bowiem o „doręczaniu oświadczeń” (art. 102 pr. o not.). W literaturze wskazuje się, że czynność ta przebiega dwuetapowo: najpierw notariusz przyjmuje dane oświadczenie, a potem dokonuje jego odpowiedniego doręczenia. Pomimo użycia w ustawie o funkcjach konsulów RP pojęcia „przyjmowanie oświadczeń” przyjmuje się, że obejmuje ono także drugą fazę czynności, których dokonuje notariusz²⁹.

Czynności depozytowe

Czynności depozytowe zostały wskazane przez ustawodawcę w art. 17 ustawy o funkcjach konsulów RP. Wedle postanowień tego przepisu konsul przyjmuje do depozytu dokumenty, środki płatnicze oraz przedmioty wartościowe, jeżeli jest to niezbędne do ochrony praw i interesów obywateli polskich. Zakres tych czynności różni się od czynności, których dokonuje notariusz, gdyż:

– notariusz może przyjąć do depozytu dokumenty, informatyczne nośniki danych, papiery wartościowe albo pieniądze w walucie polskiej lub obcej, nie wymienia się przedmiotów wartościowych,

– przy wykonywaniu tych czynności przez konsula konieczna jest realizacja przesłanki niezbędności dla ochrony praw i interesów obywateli polskich³⁰.

---

²⁹ Tamże, s. 387.

³⁰ Tamże.

Inne czynności konsula

Z punktu widzenia samej praktyki notarialnej bardzo ważne kompetencje konsulom przyznaje art. 21 ustawy o funkcjach konsulów RP, zgodnie z którym konsul legalizuje dokumenty urzędowe, sporządzone lub uwierzytelnione w państwie przyjmującym bądź w Rzeczypospolitej Polskiej. Istotny jest także art. 20 tej ustawy, który pozwala konsulom na odpowiednie tłumaczenia dokumentów.

Zaskarżenie czynności konsula

Przepisy ustawy – Prawo o notariacie zapewniają możliwość złożenia zażalenia na odmowę dokonania czynności notarialnej. Zażalenie takie może złożyć osoba zainteresowana, którą obowiązuje zachowanie terminu jednego tygodnia. Składa się je do sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę kancelarii notarialnej. Art. 83 pr. o not. (który reguluje kwestię omawianego zażalenia) nie stosuje się jednak w postępowaniu przed konsulem³¹. Relacja między ustawą o funkcji konsulów RP a ustawą – Prawo o notariacie należy do relacji typu *lex specialis – lex generalis*. Za B. Tymeckim należy wskazać, że przyjmuje się rozwiązanie, iż na podstawie ustawy o funkcjach konsulów RP w sprawach należących do właściwości konsula (a więc także czynności, w tym czynności notarialnych) przysługuje tryb zaskarżenia przewidziany w trybie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, dotyczący skarg i wniosków, a rozwiązanie takie podyktowane jest rolą, jaką ma pełnić dokonywanie czynności notarialnych przez konsulów – mają one przecież charakter wyjątkowy i służą szybkości prowadzonych postępowań³². Należy pamiętać o art. 31 ust. 2 ustawy o funkcjach konsulów RP, wedle którego w sprawach należących do właściwości konsula stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące skarg i wniosków, z tym że organem wyższego stopnia w rozumieniu tego kodeksu jest Minister Spraw Zagranicznych.

---

³¹ Tamże, s. 388.

³² Tamże.

Podsumowanie

Niniejsze opracowanie miało na celu pokazanie kilku ważnych cech regulacji dotyczącej czynności notarialnych, jakich mogą dokonywać konsulowie.

Po pierwsze, podkreślają one rolę samych konsułów, którzy jako wysłannicy państwa polskiego za granicą mają pełnić funkcję ochronną dla samego państwa, ale również dla obywateli.

Po drugie, zakreśla się także wagę czynności notarialnych. Wyrazem tego jest wyróżnienie takich czynności, których mogą dokonywać konsulowie, a co do najdonioślejszych z nich (czyli sporządzania aktów notarialnych) konieczne jest spełnienie dodatkowych wymagań.

Przedstawione czynności są także wyrazem realizacji przez ustawodawcę zasady szybkości i sprawności postępowania. Na pewno powierzenie określonego rodzaju czynności notarialnych osobom, które nie są notariuszami, podyktowane jest rozwojem wymiany handlowej, gospodarki i obrotu rynkowego, ale także migracji ludności, co powoduje konieczność dokonywania pewnych czynności za granicami państwa (np. ze sfery prawa spadkowego). Dzięki takiemu ukształtowaniu przepisów obywatele mają ułatwioną możliwość dokonywania niektórych czynności istotnych z punktu widzenia sfery prawnej.

Abstract

Consuls care about the representation of Polish interests. He or she supports citizens abroad. Consuls have many various tasks to perform. One group of them implies notarisations. Consuls may prepare some kind of notarial documents. The article shows several important features of the regulation of those activities. The mission of consuls is not easy, but significant and helpful for many Polish people.

Mgr Marta Nowocień – doktoranta na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego; aplikantka notarialna